

nosti našega potrpljenja in upamo ter zahtevamo da posežejo dotične merodajne oblasti vmes in odstranijo tega človeka, kar najhitreje. Gospod župnik, kaj pa porečeš k sledečemu? Ali te ne bode sram? Vsa obupana in potrta prišla je k župniku neka posestnica, koje mož je zašel na kriva pota in je pozabil, da njej je prisegel zvestobo in da je ona njegova žena. Bila je prepričana, da se bode mož oziral na župnikove besede in bode postal boljši. Iskala je toraj tolažbe in pomoči pri svojem dušnem pastirju in ob jednom svojem spovedniku. Brez vsacega sočutja pogledal je ta mogočnej na nesrečno bitje in je rekel te le tolažilne besede: „Ali si tak željna — pusti mu to veselje!“ Vsega pomilovanja vredna ženska odšla je iz župnijskega urada brez vsake tolažbe, popolnoma obupana. Nekoliko časa pozneje pritožila se je župniku pri spovedi kako se njej godi in kako je nesrečna. Na svetem mestu slišala je zopet iste besede, njenih bolečin ni čutil župnik, tembolj pa je krvavelo njeno srce. Pustila je odslej tega vzornega duhovnika pri miru in ni šla nikoli več k njegovi spovednici, ker njo je bilo sram besed, katere je slišala. Opravljala je spoved od sedaj le pri kaplanu. Kdo odpravlja toraj vero? Tako in enako postepa naš župnik in on naj bil bi naš dušni pastir? — Za danes dovolj — prihodnjič več!
Faran.

Razne stvari.

Deželni zbor štajerski. V deželni zbornici se je dovolilo v zadnjih sejah, ki so se pričele 28. p. m. več gospodarskih predlogov. V seji dne 30. decembra se je pričelo obravnavati glede deželnega proročuna. Štirimesečni proračunski provizorij se ja sprejel brez debate. Slovenske deželne poslance je vendar začela pečiti vest, nehali so namreč se svojo brezvestno obstrukcijo. Kot sad deželnozborskega delovanja se nam je vpsalal med tem, ko se je tiskal ta list sledeči:

telegram

Gradec dne 4. januarja.

Danes se je v deželni zbornici regulacija Pesnice od Drave do južnoželezniške proge brez debate dovolila.

Vprašanja in odgovori.

Velika Nedelja. Dragi „Štajerc“, je li dovoljeno, da sme naš kaplan prirejati v naši šoli gledališke igre po svojem. Ali se sme šolsko poslopje rabiti za to? Vaje za dotične gledališke igre se vršijo v kaplaniji in sicer se zbirajo tam sama dekleta. Kaj nam je storiti, da preprečimo predstave kaplanovega teatra, ki ga ne maramo?“ —

Odgovor: Kaplan nima pravice prirejati v šoli gledaliških iger! Vsaka gledališka igra se mora pred predstavo naznaniti c. kr. glavarstvu. Povprašajte če je kaplan to tudi storil. Ako ne, naznanite Vi te igre glavarstvu. Pošljite nam program o zadnjih igrah. Kdor pusti, da se vadijo mlada, neiskušana dekleta

brez nadzorstva v kaplaniji, ta je — prosimo brez zamere — neumen insam kriv, če se — priučijo dekleta še več kakor — „špilati“ v teatru. Človek je človek in kri je kri!

* * *

Sv. Lovrenc v Slovenskih gor. Ljubi „Štajerc“: Eden iz med naših učiteljev je rekel v šoli nekemu učencu to le: „Ti ne znaš ničesar, kakor tvoji stariši, ki prebirajo „Štajerca!“ Kaj nam je storiti, da v bodoče zabranimo tako postopanje?

Odgovor: Pišite nam ime dotičnega učitelja, mi bomo takoj poskrbeli za to, da bode deželni šolski svet učitelja malo podučil o tem, da politika ne spada v šolo! Berite naš uvodni članek, tam bode te našli nekaj enacega.

* * *

Opomba uredništva: Pod „vprašanja in odgovori“ bomo priobčili od sihmal različna nam vpsalana vprašanja tičoča se našega lista, potem tudi sploh različne odgovore občne, javne važnosti!

Taki so! V Gradišči ob Sotli je odgnal orožnik (žandarm) kaplana in kateheta z imenom don Kalegeris, ker je grešil zoper šesto božjo zapoved in sicer s šolskimi deklicami. O eni teh deklic, še komaj 10 let stari, so izrekli zdravniki, da je bila od njega vsled omenjenega zločina težko telesno poškodovana. — V Bozenu na Tirolskem, v najbolj klerikalni deželi celega cesarstva, je obsodilo porotno sodišče neko kmetico zaradi umora njenega lastnega otroka. Nesrečnega otroka je bila sama kost in koža in imelo je skoraj vse kosti zlomljene. Mrtvo truplo otroka so našli orožniki (žandarmi) skrito za pečoj. Brezsrdna mati in morilka je bila prijateljica vseh farjev svojega kraja, je tičala vedno v cerkvi in je sprejemala po dvakrat na teden sveto obhajilo!

Burja prevrnila vlak. Kakor se poroča je vladala dne 2. t. m. v Ilirski Bistrici strahovita burja. Prevrnila je celo železniški vlak. To je tretji slučaj, da je v tem okraju burja prevrnila vlak.

Novo ministerstvo. Ministerski predsednik Körber je odstopil. Kmetom se ni treba jokati za njega, ker je samo govoril, storil pa malo ali ničesar. Sploh pa se je vklanjal vladi in bil vedno njen pokoren hlapec. Novemu ministerskemu predsedniku je imenovan baron Gautsch.

Državni zbor se bode, kakor se iz vladnih krogov čuje sklical na četrtek dne 13. januarja.

Tri dečke je povila. V Čeleh pri Sv. Marjeti na Dolanskem (Kranjsko) je povila na sveti večer žena posestnika Prešerna tri sinke, ki so vsi zdravi in črsvi.

„Slovenski Narod“ liberalni časopis kranjski se je vsedel v zadnjem času štajerskim klerikalcem prav pošteno na limanice. „Narod“ hvali na primer prav navdušeno farški shod v mariborskem takozvanem narodnem domu, na katerem je delalo več kakor 20 duhovnikov s pomočjo kaplanov, kakor so Gomilšek, Vračko itd. ljudsko voljo. V dopisu od Sv. Antona v Slovenskih gorica povzdiguje Narod novo izvo-

ljenega župana Tušaka. Ljudstvo nazivlja tega „vrlega narodnjaka in trgovca“ — „mežnarja“! Iz Ptuja priobči „Narod“ dopis znanega klerikalca „Dravčana“ itd. Gospod doktor Tavčar bi vendar le moral vedeti, da so štajerski klerikalci ravno toliki lumpi, kakor kranjski! Na eni strani lista „Narod“ zmerja klerikalce, na drugi strani pa jih kuje med zvezde, kaj bodejo porekli k temu milostljivi knezoškof ljubljanski, ki so do sedaj sovražili „Narod“. Znabiti pišejo dohtarju Tavčarju zopet pismo. Tokrat bo najbrž pohvalno.

Koroške novice.

Št. Jakob v Rožu. Znani Matej Ražun, župnik in grozni ljubitelj svojih ovčič stoka in prosi po zadnji celjski dohtarsko farški „Domovini“ za — denar, katerega bi naj podarili zopet slovenski kmetje za takozvano „narodno šolo“ v Št. Jakobu v Rožu. „Narodna šola“ v Rožu bo farška šola, bo šola klerikalnih zagrizencev. — „Za stavbo šole bo potrebnih najmanj 50 tisoč kron,“ piše župnik sam. Seveda kmetje v Rožu in drugod nimajo itak nikakih drugih plačil in so preobloženi z denarjem, potem pa že lahko žrtvujejo svoj krvavo zaslužen denar za kako šolo političnih hujskačev. In župan Kobenter je tudi podpisal to prošnjo. Kobenter, pa plačaj ti, saj si premožen dovolj. Mi slovenski kmetje pa bodemo dali našo deco v take šole, v katerih se bode naučila tudi nemškega jezika, ker vidimo, da ta jezik znajo naši slovenski hujskači prav dobro, med tem ko ga nam branijo. Ako pa bodemo žrtvovali naše krvave groše kaki ljudski šoli, potem jih ne damo gotovo nigdar ne farški šoli, ker nam od te ni pričakovati pravega poduka za našo deco, ne, tem ne damo ničesar, ker želimo napredno šolo in napredni poduk. Narodni Kmetje.

Gospodarstvene in gospodinjske stvari.

Nekaj za mlade in stare. Kar naenkrat je pritisnila zima in ta je tem bolj občutljiva, ker jej nismo privajeni. Kdor se pri gorki peči greje, ta je seveda ne občuti, a treba mu je pomisliti, da drugi občutijo njene težkote tem bolj. Pred par dnevi je prišla deklica iz bližine Ptuja v tukajšno slovensko ljudsko šolo. Ko je prišla do šole, se je zgrudila kakor mrtva na tla. Prišla je namreč prerano in šola še ni bila odprta. Deklica je bila od mraza do cela trda, ker ni bila dovolj oblečena. Ubogi otrok ni imel niti ne nogavic (štumpf) temveč samo onuč, ki so bile k nogi prizmrznjene. Ptujski dohtarji in njih posojilnica imajo toliko denarja in eicer kmečkega denarja, to pa jim seveda ne pride na misel, da bi vzeli v najem kako izbo, v kateri bi se zamogli otroki segreti. Otrok se pošlje v šolo celo uro hoda daleč navadno brez zajutreka a nihče se ne zmeni

zato, jeli dovolj oblečen ali ne. Matere, skrbite za vašo deco, da bode v sedanjem času dovolj oblečena in da bode dobila vsaj prej, ko gre v šolo nekaj toplega za jesti. Očetje, skrbite za to, da se bodejo ustanovila na deželi društva, ki bodejo skrbela zato, da bode dobila deca opoldan vsaj gorko juho. Napredni učitelji vam bodejo pri tem gotovo kaj radi pomagali. Taka društva podpirajte, ne pa farška „deviška“ društva vaših kaplanov. Ako se bode deca opoldan grela in dobila vsaj nekaj gorke juhe v sebe, to bode „teater“, katerega bode vsakdor z veseljem obiskal!

Gospodar in gospodinja, pomisli tudi, da živina trpi ravno tako mraz, kakor ga morajo trpeti ljudje. Skrkita za tople hleve! Hlapci in dekle, pomislite, ako vas zebe, da občuti tudi živina mraz!

Ljuba deca, pomisli ako te zebe, da trpijo uboge ptičke tudi mraz in to tem bolj, ker morajo stradati! Usmilite se teh sirot, poplačale vam bodejo s svojim krasnim petjem in s tem, da bodejo obirale v spomladi gosence vaš trud stotero!

Naročnikom in bralcem izrekamo tem potom za voščila, katera so nam poslali v toliki množici za novo leto našo srčnejšo zahvalo. Presenetilo nas je zares, da se je tolika množica in tako navdušeno zanimala za naš program glaseč se vse za resnico, vse za napredek, vse za duševno prostost! Dragi nam, hvala Vam vsem brez izjeme, vsem, starim in mladim, hvala Vam za podporo in za sodelovanje, za Vaš pogumen boj proti krutim sovražnikom. Dobro nam je znano, da vas zaradi našega lista neusmiljeno preganjajo vsi kutarji v dolgih in kratkih suknhah, tem večje je toraj naše veselje, ko vidimo, da stojite trdni kakor skale. Bodite prepričani, da naš in vaš boj ne bode brez uspeha, da pridejo za kmete boljši, svitlejši dnevi, dnevi, v katerih jih ne bodejo več teptali hujskajoči, zviti dohtarsko farški hinavci in sebičneži! Da pa bodejo ti zaželjeni časi prišli tem preje, toraj pogumno naprej! Skrbite za nove naročnike, vsak iz med vas naročnikov naj pridobi vsaj enega naročnika in dvojno bode število naročnikov, število bralcev pa bode rastlo vedno in vedno naprej! Le tako nam je upati vsem napredka, upati nam in Vam duševne prostosti, upati, da ugonobimo brezmejne laži klerikalstva in širimo resnico.

Pisma uredništva.

Malaves na Koroškem. W. R. Seveda nam ni mogoče Vaši želji ustreči, ker bi tisk preveč veljal. Hvala za poslano nam voščilo!

Vransko. Škoda, toda ni za rabo! Prosimo kv-druzeza.

Prazno delo. Brez podpisa v koš! Sploh pa ni za rabo!